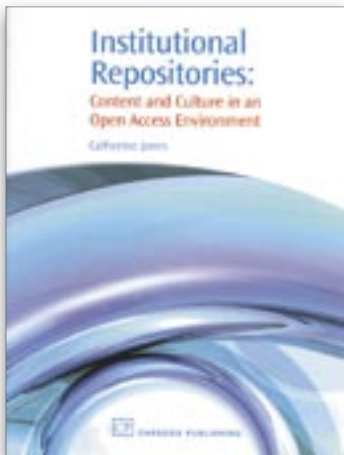

- Distributed National Electronic Resource (DNER),
<http://www.ukoln.ac.uk/distributed-systems/jisc-ie/arch/dner-arch.html>
 Securing a Hybrid Environment for Research, Preservation and Access (SHERPA),
http://www.jisc.ac.uk/whatwedo/programmes/programme_fair/project_sherpa.aspx
 7. Oxford University Libraries, <http://www.lib.ox.ac.uk/>.

Institutional repositories

Dit boek behoort tot een serie die tot doel heeft de drukke informatieprofessionaal een gemakkelijk leesbaar en praktisch georiënteerde inleiding te bieden. Het voorliggende werk gaat over repositories: kluizen met digitaal materiaal (publicaties, archiefscheiden, thesissen, examenvragen, onderzoeksdata, working papers...) dat bewaard en beheerd wordt. Het onderwerp is zeer actueel. Sinds enige tijd komen in Nederland organisaties

die een dergelijke repository bouwen en vullen periodiek bijeen, onder leiding van de Nederlandse Koninklijke Bibliotheek, om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen.

In het voorwoord wordt vermeld dat collectionering en preservering, dus *content* en *culture*, de moeilijkste onderwerpen zijn van 'institutional repositories'. "As many experts in the field state, establishing the technological infrastructure is not difficult, as long as the organisation has access to the right technical support". Au! Dat komt hard aan. Komt dat van mensen die geen verstand van techniek hebben, en dan gemakshalve maar beweren dat technische problemen overkomelijk zijn?

Het boek heeft als hoofdstukken:

1. Inleiding: repository structuren;
2. De veranderende informatie-omgeving: de betrokkenen (van auteurs tot gebruikers), open access, en zoekgedrag;
3. Het organisatorische gezichtspunt: technische infrastructuur, collectionering en opleiding;
4. De inhoud: typen materiaal, granulariteit, metadata standaarden en algemene wettelijke aspecten;
5. Onderhoud: digitale duurzaamheid: beleidszaken t.a.v. de collectie, OAIS model, trusted repositories, preservation metadata en technische aspecten;
6. Ervaringen bij drie implementaties;
7. Toekomstverwachtingen;
8. Conclusies.

Hoofdstuk 1 tot en met 5 vormen een structuurschets, een overzicht van factoren die van invloed zijn op het tot stand komen en mogelijk in stand houden van repositories. Repositories hebben een externe waarde voor gebruikers van buiten die toegang krijgen tot gegevens en resultaten van de organisatie (tot en met data publishing) en hebben ook een intern aspect (het beheer van deze gegevens, dat meer aansluit op bibliotheken en archieven). Het beheren van een repository met elektronische documenten houdt een wat ander bedrijfsmodel in dan andere materialen. Een structuurschets is een prima methode om waarom, hoe, wat en waarmee van repositories te beschrijven. Essentiële technische aspecten worden niet verwaarloosd...

Hoofdstuk 6 behandelt de implementatie van drie repositories bij verschillende organisaties. Zo krijgt men er gevoel voor, wat organisaties nu doen en wat organisaties zouden moeten doen. Zo komen de auteurs ook tot best practices en valkuilen. Het is een volstrekt acceptabele, maar heel andere vraagstelling, die niet noodzakelijk convergeert met wat in de eerdere hoofdstukken aan de orde kwam. Om best practices en valkuilen in diverse organisatieculturen te kenschetsen, vind ik wel dat er veel meer dan slechts drie repositories onderzocht zouden moeten worden. Dan was het een heel ander boek geworden, maar dat is een keuze. Hoofdstuk 6 vind ik een lichtgewicht gedeelte.

Hoofdstuk 7, de toekomstontwikkelingen, omvat auteursidentificatie, interoperabiliteit door standaarden en gereedschappen voor massaoverdracht van data onder vereisten aan *digital rights management*, validatie en verificatie (!), geautomatiseerde metadata-extractie, web 2.0 vooruitzichten, *overlay journals* en linking naar externe onderzoekdataverzamelingen (data sets). Het is helder en concreet, geen fata morgana en het houdt rekening met de technische stand van zaken. Het geeft een bruisend beeld van de ontwikkelingen.

Het boek heeft 198 pagina's tekst bij een normale paginagrootte en een prettige lettergrootte. Een goed uitgangspunt: binnen 200 pagina's melden wat er te melden is. Elk hoofdstuk eindigt met een paragraaf 'conclusions', zelfs het hoofdstuk Conclusions! Voor wie meer wil weten, zijn per hoofdstuk enkele referenties toegevoegd. Het boek is met kennis van zaken geschreven, veelzijdig, kort en bondig, en het is plezierig leesbaar. Het onderwerp is actueel. Aanbevolen lectuur voor al wie met repositories te maken heeft.

K. van der Meer, TU Delft
k.vandermeer@ewi.tudelft.nl

Institutional repositories: content and culture in an open access environment / C. Jones. - Oxford: Chandos Publishing, 2007. - ISBN 978-1-84334-307-3.

